

TALE

9. maj 2008

Arrangement: Samråd i Folketingets Kulturudvalg om konsekvenserne for kunstnere og kulturlivet af 1% besparelsen i 2008 og om kunstmuseernes afhængighed af private sponsorer og fonde

Åbent eller lukket: Åbent

Dato og klokkeslæt: Onsdag den 14. maj, kl. 8.30

Sted: Folketingets Kulturudvalg

Taletid:

Forv. antal deltagere:

Evt. andre forhold ministeren bør være opmærksom på: Folketingets Kulturudvalg har kaldt ministeren i samråd og stillet følgende samrådsspørgsmål efter ønske fra folketingsmedlem Mogens Jensen (S):

Spørgsmål (P)

”Vil ministeren, i forlængelse af udmeldingen fra en række museumsdirektører samt Ny Carlsbergfondets direktør om manglende ressourcer på landets kunstmuseer, redegøre for hvordan ministeren vil sikre at bevaringen af den danske kulturarv ikke bliver mere og mere afhængig af private sponsorer og fonde”.

Kontaktperson:

Talepunkter til brug for besvarelsen af spørgsmål P

- Helt overordnet vil jeg sige, at jeg som konservativ kulturminister er utrolig taknemmelig for, at vi her i landet har en lang tradition for, at private fonde giver et generøst tilskud til kulturlivet. For der er netop tale om en lang og fin tradition. Louisianas skaber Knud W. Jensen har skønnet, at ca. 90 % af de danske museers samlede bestand af kunstværker er donationer – fra Kongehuset, fra samlere, fra kunstnere og deres familier, i meget stort omfang fra Ny Carlsberg Fondet, og i de sidste årtier også fra andre fonde.
- Det billede, som nogle har tegnet af, at staten og kommunerne har overladt for meget af ansvaret for kulturarven til private, kan jeg ikke genkende. I 2003 udgjorde de ikke-offentlige bidrag til de statsanerkendte museer således 7% af museernes samlede driftsindtægter. I 2006 er denne andel steget til 8%. En stigning på et procentpoint, kan vel næppe betegnes som en privat overtagelse af ansvaret for kulturarven!
- Jeg kan desuden oplyse, at jeg i mit arbejde har nær kontakt med de fleste ledere af landets større museer – kunstmuseerne såvel som de kulturhistoriske museer. På den baggrund er det ikke mit indtryk, at den private medfinansiering skulle være et problem – tværtimod.

- Med yderst få undtagelser er det overalt i verden et helt sædvanligt vilkår for en museumsledelse, at indkøb af værker og genstande, udstillingsvirksomhed og andre driftsopgaver helt eller delvist finansieres af private sponsormidler eller fonde.
- Det har i mange år været en helt naturlig del af en engageret museumsleders arbejde at udarbejde ansøgninger og opbygge et godt forhold til eksisterende eller potentielle private bidragsydere. For mange ledere udgør dette arbejde en spændende udfordring, som på mange måder udvider museernes valgmuligheder med hensyn til indkøb og aktiviteter.
- Som aktuelt eksempel på de fine resultater, vi kan opnå, når offentlig og privat går sammen, kan jeg fremhæve Nationalmuseets nye oldtidsudstilling, som åbner nu på fredag. Den er netop blevet til i et nært og frugtbart samarbejde mellem museet og en stor fond.
- Men lad os se lidt på tallene.
- Kulturministeriet lavede 2004 en undersøgelse af samspillet mellem private fonde og den offentlige kulturpolitik. Her nåede vi bl.a. frem til, at museernes indtægter fra private donationer i perioden 1995-2003 gennemgående var steget mere end de statslige tilskud – som ellers også var steget ganske pænt.
- Jeg er utrolig glad og taknemmelig for, at denne positive stigende kurve for fondenes donationer til kulturlivet fortsætter, og jeg mener absolut ikke, at der er grund til at være bekymret over, at private fonde gerne vil bidrage til at gøre kulturudbuddet endnu mere spændende og levende.
- Samtidig er vi selvfølgelig fra regeringens side klar over, at vi ikke alene kan overlade ansvaret for kulturlivet til fondene. Det er jo absolut heller ikke sådan, at vi skærer ned på kulturbudgettet, bare fordi fondene giver flere penge. **Resultatet bliver i sidste ende flere penge til kulturen.**
- Siden undersøgelsen blev lavet er de statslige bevillinger til museerne nemlig steget yderligere. Jeg har som Kulturminister blandt andet stået bag en formidlingsplan, der fra 2007 har betydet merbevillinger til museumsområdet på ca. 40 mio. kr. årligt.
- Og flere penge til kulturen er godt! For et par siden indførte regeringen derfor også nye skatteregler, der betyder, at skatteydere kan trække gaver i form af kunstværker og kultur- og naturhistoriske genstande til kulturinstitutioner fra i skat. Og en donation kan både være en pengegave eller en gave i form af et kunstværk.

- Og skal vi så til sidst se på den i spørgsmålet specifikt rejste bevaringsproblematik finder jeg heller ingen grund til bekymring: Siden 2004 er bevillingerne til konservering således forhøjet med 40 mio.kr. årligt i forbindelse med regeringens kulturbevaringsplan.
- Det skal derfor være min konklusion, at man ikke med rimelighed kan tale om, at bevaringen af den danske kulturarv i stigende grad bliver afhængig af private sponsorer og fonde.